

Mäta mängden mat i livsmedelssystemet

- Jordbruksverkets modell är framtagen baserat på officiell konsumtionsstatistik och redovisar mängden mat som finns i landet inom en given tidpunkt.
- Jordbruksverkets process för att ta fram statistiken kan snabbas upp i en händelse av kris eller krig.

Rapporten är en redovisning regeringsuppdraget som Jordbruksverket och Livsmedelsverket fick i regleringsbrevet för 2023 om att ta fram en metod för att mäta mängden mat som flödar i det nationella livsmedelssystemet. Det är Jordbruksverkets beräkningsmodell som redovisas i denna rapport.

En arbetsgrupp på Jordbruksverket med följande representanter har genomfört utredningen: Saranda Daka, utredningsledare, Simon Lind, statistiker.

Rapporten har beslutats av Jordbruksverkets generaldirektör Christina Nordin.

Sammanfattning

Modellen för att beräkna mängden mat i livsmedelssystemet som presenteras i denna rapport är framtagen baserat på data från den officiella statistik som Jordbruksverket och Statistiska centralbyrån tar fram. Modellen utgår ifrån hur stor konsumtionen är av en specifik produkt samt hur stor den inhemska produktionen är av samma produkt. Genom det ser vi hur mycket mat som behöver importeras för att täcka de nuvarande konsumtionsmönstren.

I rapporten anges vilka statistiska källor som används till modellen samt hur ofta data samlas in. I rapporten anges även framställningstid för statistiken, alltså den tid det tar för Jordbruksverket att bearbeta och publicera den från insamlingsdatum. Detta görs för att identifiera möjligheter att snabba upp processen, så att vi kan ta fram statistiken snabbare i kris- eller krigstider. Med hjälp av modellen kan Jordbruksverket genomföra beräkningar för flera livsmedelsgrupper inom animalieproduktion, fiske, inklusive vattenbruk och växtodling.

Modellen anger inte hur mycket energi maten innehåller. En sådan beräkning är viktigt i de fall en prioritering och fördelning av den tillgängliga maten skulle behövas göra för att tillgodose befolkningens energi- och näringsbehov. Därför kan Jordbruksverkets modell med fördel användas tillsammans med den modell som Livsmedelsverket tagit fram för att beräkna energimängden i de livsmedel som finns i landet. Vi ser behov av ett utvecklingsarbete för att modellerna i sin helhet ska kunna samverka.

Innehåll

Sammanfattning	3
Innehåll	4
1 Inledning	5
1.1 Bakgrund	5
1.1.1 Inhemsk produktion och självförsörjningsgrad	5
1.2 Syfte	6
2 Metod och data	7
2.1 Metodbeskrivning	7
2.2 Statistikkällor	7
2.2.1 Animalieprodukter	8
2.2.2 Spannmål	8
2.2.3 Köksväxter	9
2.2.4 Fisk	9
3 Mängd mat i livsmedelsystemet - beräkningar	11
3.1 Animalieprodukter	11
3.2 Spannmål och spannmålsprodukter	14
3.3 Köksväxter	15
4 Förslag på fortsatt utveckling	17
4.1 Jordbruksverkets och Livsmedelsverkets modell	17
4.2 Lagerhållning	17
4.3 Fiskstatistik	17
Referenser	18
Publikationer inom samma område	19

1 Inledning

I regleringsbrevet för 2023 fick Jordbruksverket och Livsmedelsverket i uppdrag att ta fram en metod för att mäta mängden mat som flödar i det nationella livsmedelssystemet. Uppdraget ska slutredovisas till regeringen senast den 1 april 2024. Denna rapport utgör en del av redovisningen.

Jordbruksverket är statistikansvarig myndighet och ansvarar för bland annat insamling och publicering av konsumtionsstatistik. Det är baserat på denna statistik som Jordbruksverket har utvecklat modellen för att mäta mängden mat i livsmedelssystemet som presenteras i denna rapport.

Jordbruksverkets modell redovisar mängden mat som finns i landet inom en given tidpunkt. Modellen anger inte hur mycket energi som maten innehåller, vilket är viktigt i de fall en prioritering och fördelning av den tillgängliga maten skulle behövas göra för att tillgodose befolkningens energi- och näringsbehov. Därför kan Jordbruksverkets modell med fördel användas tillsammans med den modell som Livsmedelsverket tagit fram och som i sin tur syftar till att räkna energimängden i den livsmedel som finns i landet. Eftersom Jordbruksverkets och Livsmedelsverkets respektive modeller har sin grund i olika datakällor ser vi behov att fortsätta arbeta med båda modellerna så att dessa kan bli mer kompatibla och komplettera varandra.

1.1 Bakgrund

Sedan början av 1940-talet har Jordbruksverket och dess föregångare Statens jordbruksnämnd tagit fram beräkningar av livsmedelskonsumtionen i landet och kostens näringsinnehåll. Beräkningarna tillkom bland annat för att man under krigsåren skulle kunna följa utvecklingen av livsmedelsförsörjningen och förändringar i näringsstandarderna.

Tillgången på mat påverkas av hur mycket som produceras i Sverige och vad som kan importeras i form av både livsmedel och insatsvaror, exempelvis drivmedel, foder, växtskyddsmedel och konstgödsel.

1.1.1 Inhemsk produktion och självförsörjningsgrad

Jordbruksverket får ofta frågor om självförsörjningsgrad för olika livsmedel i Sverige. För att kunna svara på frågan om självförsörjningsgrad måste det klargöras om det är försörjningsförmågan eller ett rent statistiskt mått på de svenska produkternas andel av den svenska marknaden som avses.

För att jordbruket i Sverige ska kunna producera nuvarande mängder av livsmedel krävs exempelvis importerade insatsvaror som gödselmedel, bekämpningsmedel, foder och drivmedel. Dessutom krävs importerade maskiner och reservdelar. Utan dessa importerade insatsvaror skulle den svenska jordbruksproduktionen vara betydligt mindre.

Frågan om självförsörjningsgrad eller försörjningsförmågan kan aktualiseras i händelse av ett handelsstopp eller andra begränsningar av handeln. Men frågan om försörjningsförmåga är komplex eftersom den bland annat är beroende insatsvaror som måste importeras. Även den inhemska produktionens konkurrenskraft har stor betydelse, och påverkas av en mängd olika faktorer, både i Sverige och i omvärlden. Jämförelser som görs mellan olika länders försörjningsförmåga kan därför bli missvisande.

1.2 Syfte

Syftet är att ta fram en modell för att kunna beräkna hur mycket mat det finns i Sverige vid ett givet tillfälle utifrån de datakällor som finns i Jordbruksverkets konsumtionsstatistik. Jordbruksverket är statistikansvarig myndighet bland annat för den svenska officiella konsumtionsstatistiken.

2 Metod och data

2.1 Metodbeskrivning

Modellen utgår ifrån hur stor konsumtionen är av en specifik produkt samt hur stor den svenska produktionen är av en produkt. Resultatet visar hur stor andel av konsumtionen som kan tillgodoses av svensk produktion under en specifik period. Genom det ser vi hur mycket mat som behöver importeras för att täcka de nuvarande konsumtionsmönstren.

Modellen utgår från samma statistikkällor som för Jordbruksverkets konsumtionsstatistik. Konsumtionsstatistiken redovisas som årsuppgifter på nationell nivå för Sverige. Statistiken är indelad i två grupper: totalkonsumtion och direktkonsumtion.

Med direktkonsumtion avses de totala leveranserna av livsmedel från producenter till enskilda hushåll och storhushåll. Statistiken redovisas, i så stor utsträckning som möjligt för den form som produkterna har när de når konsumenten indelat i fyra grupper; jordbruksprodukter, halvfabrikat, djupfrysta varor och färdiglagad mat.

Med totalkonsumtion avses den totala åtgången av råvaror för att tillgodose vår konsumtion av livsmedel med olika förädlingsgrad. Totalkonsumtionen redovisas på relativ grov nivå, som nötkött, ägg, mjölk, ost, färska frukter och grönsaker. Detta innebär att totalkonsumtionen innefattar direktkonsumtionen av olika livsmedel av råvarukaraktär samt de råvaror och halvfabrikat som livsmedelsindustrin förbrukar under redovisningsperioden för att tillverka livsmedel av högre förädlingsgrad.

Mängden mat i systemet mäts enligt följande:

$$\text{Inhemsk produktion} + \text{Råvaruimport} + \text{Råvaruinnehåll i importerade förädlade livsmedel} - \text{Råvaruexport} - \text{Råvaruinnehåll i exporterade förädlade livsmedel}$$

2.2 Statistikkällor

Uppgifterna som konsumtionsstatistiken baseras på hämtas från ett flertal olika källor. De främsta källorna är Jordbruksverkets egna officiella statistik samt Statistiska centralbyråns statistik för varuproduktion och statistik för utrikeshandel med varor.

Jordbruksverkets process för att ta fram statistiken kan snabbas upp i en händelse av kris eller krig. Detta genom att frånga vissa led i framtagandet av den officiella statistiken. Alla led som görs för Jordbruksverkets officiella statistik behövs inte göras i en händelse av kris. Jordbruksverket kan också utnyttja upparbetade kontakter med uppgiftslämnare för att om möjligt få en tidigare inrapportering.

Uppgifter för import och export av livsmedel hämtas ifrån Statistiska centralbyråns statistik för Utrikeshandel med varor. Denna statistik är föreskriftsstyrd och publiceras varje månad.

2.2.1 Animalieprodukter

Jordbruksverkets officiella statistik för animalieproduktion publiceras månadsvis. Då statistiken är styrd av föreskrifter är det obligatoriskt för företagen att lämna uppgifter för den.

Uppgifter om slakt av nötkreatur, gris, häst samt får och lamm rapporteras veckovis från alla slakterier i landet till Jordbruksverkets slaktdatabas. Den officiella statistiken baseras på uttag från denna databas. Uppgifter om slakten av fjäderfä samlas in månadsvis från samtliga slakterier av Livsmedelsverket. Den officiella statistiken baseras på denna uppgiftsinsamling. Statistiken för invägd mjölk och produktion av mjölkprodukter baseras på månatliga uppgifter till Jordbruksverket från de största mejeriföretagen. Statistiken för invägning av ägg hos partihandelsföretag baseras på uppgifter från Svenska Ägg för deras medlemmar. Denna vikt uppdateras därefter med en schablon för att även täcka in produktion av ägg som inte vägs in hos Svenska Äggs medlemspackerier.

Produkt	Källa		Frekvens	Framställnings-tid	Föreskrifts-styrd
Gris, nöt, får och fjäderfä	Animalieproduktion	SJV	Månatlig	Ca 45 dagar	Ja
ägg	Animalieproduktion	SJV	Månatlig	Ca 45 dagar	Ja
Mjölk	Animalieproduktion	SJV	Månatlig	Ca 45 dagar	Ja
Ost	Animalieproduktion	SJV	Månatlig	Ca 45 dagar	Ja
Grädde	Animalieproduktion	SJV	Månatlig	Ca 45 dagar	Ja
Import/export	Utrikeshandel med varor	SCB	Månatlig	Ca 27 dagar	Ja
Köttprodukter mm.	Industrins varuproduktion	SCB	Årlig	6 månader	Ja

2.2.2 Spannmål

För spannmål baseras statistiken för den inhemska produktionen, som sedan ingår i beräkningen av konsumtionsstatistiken, på enkäter som skickas till kvarnar i Sverige. I enkäterna frågar vi hur mycket mjöl, gryn och dylikt som produceras per år. I nuläget är enkätundersökningen frivillig att besvara.

Jordbruksverket tar även fram statistik för hur mycket spannmål som skördas årligen samt för lagerhållningen av spannmål och oljeväxter på gårdarna. Statistiken gör emellertid ingen uppdelning av vad som förväntas gå till humankonsumtion respektive foder. Sverige är sedan länge nettoexportör av spannmål men beroende på skördens storlek och kvalitet behöver Sverige ibland importera spannmål för humankonsumtion. Vissa typer av mjöl som inte kan odlas i svenska klimatzoner behövs alltid importeras.

Produkt	Källa		Frekvens	Framställningstid	Föreskrifts-styrd
Mjöl och mjölprodukter	Enkät	SJV	Årlig	6 månader	Nej
Skörd av spannmål	Skördestatistik	SJV	Årlig	ca 2 månader	Ja
Lagerhållning	Skördestatistik	SJV	Årlig	2 månader	Ja
Import/export	Utrikeshandel med varor	SCB	Månatlig	Ca 27 dagar	Ja

2.2.3 Köksväxter

För frukt, grönsaker och rotfrukter hämtas uppgifter om inhemsk produktion från Jordbruksverkets statistik för trädgårdsodling. Statistiken för skördar beräknas omväxlande via två undersökningar med olika omfattning. Vart tredje år genomför Jordbruksverket en totalundersökning av samtliga jordbruksföretag och trädgårdsgrödor, och mellanliggande år omfattar ett urval av de arealmässigt största ätliga trädgårdsväxterna. Statistiken publiceras på årsbasis och har en framställningstid på 3-4 månader respektive 7 månader beroende på undersökning. Det ska tilläggas att småskalig odling och hushålls- samt fritidsodling inte är inkluderad i statistiken.

Produkt	Källa		Frekvens	Framställningstid	Föreskrifts-styrd
Rotfrukter, grönsaker A	Skörd av trädgårdsväxter	SJV	Årlig	3-4 månader	Nej
Rotfrukter, grönsaker B	Trädgårdsproduktion		Vart 3 år	Ca 7 månader	Ja
Beredda produkter	Industrins varuproduktion	SCB	Årlig	6 månader	Ja
Import/export	Utrikeshandel med varor	SCB	Månatlig	Ca 27 dagar	Ja

2.2.4 Fisk

I nuläget har vi ingen statistik för konsumtionen av färsk fisk i Sverige, då statistikunderlaget inte håller tillräcklig kvalitet. En av de stora utmaningarna är osäkerheten i att beräkna andelen levande vikt som kan omvandlas till ätlig vikt. Det finns ett stort antal arter och den ätliga andelen skiljer sig åt mellan dem, samtidigt som det är svårt att skilja arterna åt i den befintliga statistiken. Det går inte heller att på ett säkert sätt fastställa hur stor den inhemska produktionen är. Yrkesfisket kan ske utanför svensk ekonomisk zon. Den svenska beredningsindustri hanterar dessutom omfattande kvantiteter importerad fisk.

Jordbruksverket redovisar konsumtionsuppgifter för är fryst och beredd fisk. Men där finns, på liknande sätt som beskrivits ovan, problem med att avgöra hur stor andel importerad fisk som ingår i produktionen. Statistiken är baserad på Industrins varuproduktion, som finns tillgänglig på årsbasis med cirka sex månaders eftersläpning.

Produkt	Källa	Frekvens	Framställnings- tid	Föreskrifts- styrd	
Förädlade produkter	Industrins varuproduktion	SCB	Årlig	6 månader	Ja
Färsk	Saknas tillförlitliga uppgifter				
Import/export	Utrikeshandel med varor	SCB	Månatlig	Ca 27 dagar	Ja

3 Mängd mat i livsmedelsystemet - beräkningar

Arbetet med projektet har genererat Excel-filer som ger möjlighet att följa produktion, import och export av olika livsmedelsgrupper. Det går också att bryta ner dessa på enskilda produkter, exempelvis nötkött och griskött. I rapporten presenteras ett urval av dessa.

3.1 Animalieprodukter

För animalier går det att följa utvecklingen månadsvis. Mängden mat som täcks av den svenska produktion varierar mellan olika köttslag, med lägst andel för får och lamm och högst andel för griskött.

För ägg och konsumtionsmjölk skulle den svenska produktionen kunna täcka i stort sett hela vår konsumtion. För ost kan svensk produktion bara tillgodose runt 40 procent av konsumtionen/behovet.

Nötkött, ton

Månad	Produktion	Import	Export	Konsumtion	Andel inhemsk produktion
2022M01	10 575	8 669	1 061	18 183	0,58
2022M02	10 463	8 857	1 236	18 085	0,58
2022M03	11 408	10 953	1 553	20 808	0,55
2022M04	9 798	10 491	1 384	18 905	0,52
2022M05	11 451	10 818	1 450	20 819	0,55
2022M06	11 029	10 735	1 210	20 555	0,54
2022M07	9 893	9 901	1 398	18 396	0,54
2022M08	12 314	10 773	1 507	21 581	0,57
2022M09	12 671	10 846	1 398	22 119	0,57
2022M10	12 523	9 836	1 458	20 901	0,60
2022M11	13 430	11 298	1 640	23 089	0,58
2022M12	11 232	9 478	1 375	19 335	0,58
Summa	136 787	122 657	16 668	242 776	0,56

Gris, ton

Månad	Produktion	Import	Export	Konsumtion	Andel inhemsk produktion
2022M01	20 761	6 077	2 594	24 244	0,85
2022M02	20 723	5 974	2 559	24 139	0,85
2022M03	23 713	7 408	3 078	28 043	0,84
2022M04	20 198	7 201	2 472	24 927	0,81
2022M05	21 980	7 311	2 892	26 399	0,83
2022M06	21 059	7 408	2 717	25 750	0,81
2022M07	21 225	7 127	2 333	26 019	0,81
2022M08	22 246	7 359	2 205	27 400	0,81
2022M09	20 851	6 841	2 480	25 212	0,82
2022M10	20 244	7 565	2 291	25 517	0,79
2022M11	21 881	7 094	2 063	26 912	0,81
2022M12	20 639	6 281	2 493	24 427	0,84
Summa	255 519	83 646	30 176	308 989	0,83

Fjäderfä, ton

Månad	Produktion	Import	Export	Konsumtion	Andel inhemsk produktion
2022M01	16 989	7 765	3 026	21 728	0,78
2022M02	15 802	7 841	3 054	20 589	0,77
2022M03	18 157	10 549	3 337	25 368	0,72
2022M04	15 524	8 726	4 130	20 120	0,77
2022M05	17 184	9 274	3 456	23 002	0,75
2022M06	16 779	8 287	2 419	22 647	0,74
2022M07	15 503	8 338	4 687	19 154	0,81
2022M08	18 201	8 924	3 876	23 249	0,78
2022M09	17 950	10 084	3 854	24 180	0,74
2022M10	17 069	9 772	4 346	22 494	0,76
2022M11	17 657	9 549	4 059	23 147	0,76
2022M12	16 189	8 952	3 906	21 235	0,76
Summa	203 002	108 061	44 150	266 913	0,76

Ägg, ton

Månad	Produktion	Import	Export	Konsumtion	Andel inhemsk produktion
2022M01	12 460	2 044	1 315	13 188	0,94
2022M02	11 690	2 046	1 820	11 915	0,98
2022M03	13 977	2 276	3 754	12 499	1,12
2022M04	12 655	2 029	2 011	12 673	1,00
2022M05	13 230	2 283	2 394	13 120	1,01
2022M06	13 471	2 500	1 673	14 298	0,94
2022M07	12 966	1 931	3 917	10 980	1,18
2022M08	13 333	2 210	2 035	13 508	0,99
2022M09	13 701	2 044	2 173	13 573	1,01
2022M10	12 552	2 181	1 532	13 200	0,95
2022M11	12 839	2 670	2 836	12 674	1,01
2022M12	11 862	2 100	1 381	12 582	0,94
Summa	154 736	26 315	26 842	154 209	1,00

Konsumtionsmjölk, tusen liter

Månad	Produktion	Import	Export	Konsumtion	Andel inhemsk produktion
2022M01	57 259	1 929	859	58 560	0,99
2022M02	54 427	726	1 232	54 152	0,97
2022M03	59 005	1 302	1 781	58 757	0,97
2022M04	54 155	1 047	1 843	53 590	0,96
2022M05	55 707	735	2 506	54 168	0,94
2022M06	51 604	623	1 917	50 541	0,95
2022M07	49 664	821	2 799	47 916	0,94
2022M08	55 280	635	2 127	54 020	0,95
2022M09	55 300	471	885	55 118	0,97
2022M10	56 677	764	674	56 999	0,98
2022M11	57 385	666	3 463	54 820	0,93
2022M12	58 869	457	4 325	55 232	0,91
Summa	665 333	10 176	24 411	653 872	1,02

Ost, ton

Månad	Produktion	Import	Export	Konsumtion	Andel inhemsk produktion
2022M01	6 870	10 482	2 067	15 285	0,45
2022M02	6 490	11 470	1 882	16 078	0,40
2022M03	7 400	12 730	2 331	17 799	0,42
2022M04	6 790	11 959	2 303	16 446	0,41
2022M05	6 750	12 888	2 362	17 276	0,39
2022M06	6 520	13 870	2 340	18 050	0,36
2022M07	6 560	11 085	2 044	15 601	0,42
2022M08	6 560	13 689	2 419	17 830	0,37
2022M09	6 080	13 135	2 566	16 649	0,37
2022M10	6 130	11 808	2 344	15 594	0,39
2022M11	5 950	12 169	2 257	15 862	0,38
2022M12	6 360	12 195	1 833	16 722	0,38
Summa	78 460	147 480	26 748	199 192	0,39

3.2 Spannmål och spannmålsprodukter

För spannmål är exporten högre än importen men för vissa färdiga produkter som vetemjöl och färdiga produkter innehållande vete är importen större än exporten. Sverige har också ett importbehov av vissa sorter och kvaliteter.

Vetemjöl, ton

Månad	Produktion	Import	Export	Konsumtion	Andel inhemsk produktion
2022M01	383 877	11 954	5 677		
2022M02		11 686	6 143		
2022M03		15 662	7 221		
2022M04		13 914	5 659		
2022M05		14 657	5 946		
2022M06		14 458	6 183		
2022M07		13 622	5 297		
2022M08		15 164	6 226		
2022M09		13 840	7 304		
2022M10		14 470	6 716		
2022M11		13 772	6 508		
2022M12		13 359	5 342		
Summa	383 877	166 558	74 221	476 214	0,8

Anm. Då produktionsuppgifter mäts på årsbasis läggs de på januari i tabellen.

Rågmjöl, ton

Månad	Produktion	Import	Export	Konsumtion	Andel inhemsk produktion
2022M01	81 400	1 228	2 950		
2022M02		1 120	2 814		
2022M03		1 388	3 195		
2022M04		955	2 301		
2022M05		982	2 655		
2022M06		1 173	2 818		
2022M07		999	1 871		
2022M08		1 306	2 341		
2022M09		1 203	2 630		
2022M10		1 136	2 323		
2022M11		1 219	2 713		
2022M12		1 133	2 234		
Summa	81 400	13 842	30 846	64 396	1,26

Anm. Då produktionsuppgifter mäts på årsbasis läggs de på januari i tabellen.

3.3 Köksväxter

I gruppen köksväxter ingår grönsaker och rotfrukter. Av tabellen nedan framgår det att importerade köksväxter utgör den största delen av mängden mat i systemet. Det framgår också att importandelen varierar över året.

Rotfrukter, färska, ton

Månad	Produktion	Import	Export	Konsumtion	Andel inhemsk produktion
2022M01	142 913	950	317	118 743	
2022M02		764	299		
2022M03		1 372	348		
2022M04		1 539	407		
2022M05		4 370	223		
2022M06		1 621	223		
2022M07		880	202		
2022M08		693	231		
2022M09		553	283		
2022M10		530	264		
2022M11		606	317		
2022M12		959	200		
Summa	142 913	14 837	3 314	118 743	1,20

Anm. Då produktionsuppgifter mäts på årsbasis läggs de på januari i tabellen.

Grönsaker, färska, ton

Månad	Produktion	Import	Export	Konsumtion	Andel inhemsk produktion
2022M01	210 132	30 699	3 600	477 413	
2022M02		29 488	912		
2022M03		33 842	1 012		
2022M04		30 528	1 001		
2022M05		31 223	1 283		
2022M06		25 808	1 717		
2022M07		24 040	1 528		
2022M08		23 332	1 700		
2022M09		18 480	1 614		
2022M10		23 513	1 283		
2022M11		26 820	1 262		
2022M12		26 467	1 052		
Summa	210 132	324 240	17 964	477 413	0,44

Anm. Då produktionsuppgifter mäts på årsbasis läggs de på januari i tabellen.

Grönsaker, beredda, ton

Månad	Produktion	Import	Export	Konsumtion	Andel inhemsk produktion
2022M01	35 584	10 495	882	146 478	
2022M02		10 734	1 182		
2022M03		12 356	1 227		
2022M04		10 913	732		
2022M05		10 420	1 014		
2022M06		8 992	433		
2022M07		8 595	426		
2022M08		9 882	1 286		
2022M09		9 935	1 170		
2022M10		9 630	623		
2022M11		11 591	870		
2022M12		9 693	1 016		
Summa	35 584	123 235	10 861	146 478	0,24

Anm. Då produktionsuppgifter mäts på årsbasis läggs de på januari i tabellen.

4 Förslag på fortsatt utveckling

Jordbruksverket har tagit fram en modell för att mäta mängden mat i systemet utifrån befintliga statistikällor. Denna modell behöver utvecklas för att snabbare kunna beräkna mängden mat i livsmedelssystemet i ett kris- eller krigsläge. Nedan följer tre punkter där vi ser att modellen kan utvecklas.

4.1 Jordbruksverkets och Livsmedelsverkets modell

Livsmedelsverket har ett uppdrag av att ta fram en metod för att beräkna mängden mat i systemet mätt i både vikt och kalorier. Ett utvecklingsarbete behövs för att Jordbruksverkets och Livsmedelsverkets modeller ska komplettera varandra och skapa synergieffekter.

4.2 Lagerhållning

Jordbruksverket har idag data om hur mycket mat Sverige producerar, importerar och exporterar, men saknar information om hur mycket mat som finns i lager. Insamling av data över lagerhållningen av olika varor skulle förbättra träffsäkerheten i beräkningen av mängden mat i livsmedelssystemet.

4.3 Fiskstatistik

Statistiken för svensk produktion och handel av fisk behövs. Det behövs även genomföras en översyn av omräkningsfaktorer från levande vikt till ätbar vikt för olika sorters fisk. Slutligen behövs ökad kunskap om handelskedjan för svensk fångst av fisk.

Referenser

RISE (2021), *Svensk konsumtion av sjömat 2021*.

RISE (2019), *Svensk konsumtion av sjömat 2019*.

RISE (2017), *Svensk konsumtion av sjömat 2017*.

Publikationer inom samma område

KVALITETSDEKLARATION – Utrikeshandel med varor

KVALITETSDEKLARATION – Industrins varuproduktion

KVALITETSDEKLARATION – Animalieproduktion

KVALITETSDEKLARATION – Skörd av trädgårdsväxter

KVALITETSDEKLARATION – Trädgårdssektorn (Trädgårdsproduktion)

KVALITETSDEKLARATION – Skörd av spannmål, trindsäd och oljeväxter

KVALITETSDEKLARATION – Livsmedelskonsumtion och näringsinnehåll.
Uppgifter till och med 2022

KVALITETSDEKLARATION – Lagerhållning av spannmål och höstraps 2022

Jordbruks verket

Jordbruksverket

551 82 Jönköping

Telefon 036-15 50 00 (vx)

jordbruksverket@jordbruksverket.se

www.jordbruksverket.se

ISSN 1102-3007 · ISRN SJV-RXX/XX SE ·RA: XXXX:XX